

Ročná správa o riešení projektu za rok 2019

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-18-0115

Jazyk v meste – dokumentovanie multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparatívnej perspektívy

Zodpovedný riešiteľ **prof. Dr. Wolfgang Schulze**Príjemca **Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici**Začiatok riešenia projektu **01.07.2019**Koniec riešenia projektu **30.06.2023**

ROZBOR RIEŠENIA PROJEKTU (max. 10 strán)

Uvedte podľa nasledujúcej záväznej osnovy:

- 1. Postup prác pri riešení projektu u príjemcu, ako aj spoluprijemcu podpory APVV vzhľadom na harmonogram riešenia projektu**
- 2. Rozbor výsledkov riešenia vzhľadom na stanovené ciele**
- 3. Zoznam výstupov a prínosov projektu za posledný rok** – uvedte v prílohe – formulár Výstupy a prínosy projektu za rok/obdobie (kópie deklarovaných výstupov sa neprikladajú, je možné uviesť internetové odkazy na uvedené výstupy)
- 4. Upresnenie harmonogramu prác a cieľov na nasledujúci rok**

⇓

1. Postup prác pri riešení projektu u príjemcu, ako aj spoluprijemcu podpory APVV vzhľadom na harmonogram riešenia projektu

Práce na projekte „Jazyk v meste – dokumentovanie multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparatívnej perspektívy“ sa začali podľa pracovného plánu 1.7.2019, tak ako je to uvedené v popise projektu. Ak už bolo zdôraznené v návrhu na projekt, pracovný plán si vyžaduje určitú mieru flexibility, predovšetkým vzhľadom na špecifická získavania údajov (dokumentácia) a s tým spojeným získavaním údajov. Táto flexibilita sa uplatnila aj v prvých šiestich mesiacoch prác na projekte. To platí na jednej strane pre získavanie údajov a na druhej strane aj pre pracovný čas jednotlivých členov riešiteľského kolektívu. Treba dodať, že predložená správa môže pokryť kvôli začiatku prác na projekte 1.7. 2019 iba pracovné činnosti a výsledky v prvých šiestich mesiacoch (do konca roku 2019, a nie ročného vykazovaného obdobia).

V tejto správe popísanú prvú fázu projektu (šesť mesiacov, od 1.7.19 do 31.12.19) na začiatku prác na projekte (1.7.19) zostavil zodpovedný riešiteľ v spolupráci s expertkou, aktívnou na projekte lingvistického výskumu jazykovej krajiny Dr. Ilonou Schulze, detailný plán práce plánu pomocou software

„Project Libre“ (projektový management) vo forme súboru Excel. Tu sa ukázali viaceré navzájom úzko spojené pracovné činnosti, resp. čiastkové projekty, ktoré boli ovplyvnené skutočnosťou, že si veľká časť členov tímu musela medzičasom zobrať povinnú letnú dovolenku (v období od polovice júla do začiatku septembra).

Pre prvých šesť mesiacov boli podľa pracovného plánu stanovené štyri pracovné činnosti: 1. získavanie údajov (práce týkajúce sa výskumného priestoru, pretesty dokumentácie), 2. práce v archívoch, 3. práce na štruktúre databázy, ktorá sa má používať od polovice roka 2020, 4. štúdium odbornej literatúry. Za tými má nasledovať workshop o dokumentácii údajov a potom prvá časť konkrétneho získavania údajov, resp. dokumentácie (v ktorej sa má pokračovať až do júna 2020). Hore uvedená skutočnosť, že určitá časť prvej fázy projektu pripadla na dovolenkové obdobie, ktorú museli niektorí členovia riešiteľského kolektívu čerpať, znamenala, že prvé pracovné postupy fázy projektu, ktorá je tu popísaná, sa museli v určitom rozsahu pozmeniť.

1.1 Databázy

Zodpovedný riešiteľ sa (okrem všeobecných úloh vedenia projektu) sústredil v prvých mesiacoch na aspekt „databázy“. Rozhodujúce tu bolo otestovanie rôznych variant databáz, ktoré by okrem iných požiadaviek boli: (a) optimálne pre užívateľov, (b) dynamické, (c) spájajúce multimodálne databázy, (d) komplexne štatisticky vyhodnotiteľné, (e) použiteľné na intranete členov riešiteľského kolektívu. Očakávané množstvo údajov, vyplývajúce z dokumentačných prác (celkovo sa musí vychádzať z viac ako 40 GB), predstavuje ďalšiu podstatnú požiadavku. V tejto súvislosti sa objavila otázka, v akom rozsahu by mohli mať v súčasnosti jestvujúce projekty databáz na základe ich formátu modelový charakter pre zámer projektu. Z tohto hľadiska sa testovali okrem mnohých iných databáz databázy „Barcelona“, „Cross-modal Landmark Identification Benchmark“, COLD (COsy Localization Database), „Geometric Context“, „Indoor Scene Recognition“, „Mallscape dataset“, „Materials in Context (MINC)“, „MIT Intrinsic Images“, „OpenSurfaces“, „SUN 2012“, „Stanford Background Dataset“, „TUM City Campus“, „Houses dataset“ (bližšia charakteristika viď <http://homepages.inf.ed.ac.uk/rbf/CVonline/Imagedbase.htm>). Pomocou exemplárneho materiálu (200 súborov dát), určením jeho pripravovanej štruktúry bola poverená expertka projektu, Dr. Ilona Schulze, na základe jej rozsiahlych poznatkov v lingvistickom výskume jazykovej krajiny, sa mohli konkrétne otestovať rôzne varianty databáz. Na diskusii o variantoch pre databázu, ktorá by zodpovedala kritériám (a) až (e), sa zúčastnili aj v týchto veciach skúsení pracovníci IT-skupiny „Humanitné vedy“ na univerzite v Mníchove a komerční predajcovia v oblasti prenájmu serveru (napr. Hetzner GmbH). Na konci roka sa vyvinula stratégia spravovania a spracovania údajov, ktorá sa má implementovať v riešiteľskom kolektíve v druhej fáze od septembra 2020 po intenzívnom workshope (viď bod 2). Celkovo vynaložil zodpovedný riešiteľ 250 pracovných hodín na činnosti k tomuto bodu (priebežne od júla do decembra 2020).

1.2 Tréning členov riešiteľského kolektívu v oblasti získavania údajov a príslušných prípravných prác (pretesty)

Expertka projektu bola poverená (vychádzajúc z jej konkrétnych skúseností na v oblasti výskumu (tu: výber údajov a dokumentácia údajov v jazykovej krajine) zostavením detailného „manuálu“ (v nemčine/angličtine) k metódam a technikám získavania údajov. Tento manuál¹ by mal platiť najprv pre pracovné činnosti v prvých šiestich mesiacoch (fáza pretestov). Manuál by sa mal dopĺňať sukcesívne o príslušný školiaci materiál pre každú šesťmesačnú fázu. Manuál na rok 2019 sa vzťahoval na tri hlavné pracovné činnosti:

1.2.1 Určenie konkrétnych výskumných priestorov

Podľa údajov pri podávaní projektu mali členovia riešiteľského kolektívu po presnej prehliadke hrubo vymedzených mestských priestorov určiť konkrétne výskumné priestory pre osem miest, ktoré sú predmetom projektu (Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Bratislava, Komárno, Komárom, Mníchov, Erlangen, Békéscsaba). Pritom sa zodpovedajúc úlohám v projekte a v manuáli dbalo na to, aby sa podľa otázok v projekte vytýčili príslušným parametrom štruktúrne čo najanalógickejšie priestory, bez toho aby sa prekryli dané špecifiká. Pri podávaní projektu bola uvedená veľkosť priestoru, a sice, že výskumný priestor má mať 4 km (obe strany ulíc), ak je priemerná dĺžka domu 8 metrov. Pretože sa na viacerých uliciach jednotlivých miest často nachádzajú budovy, ktorých fasády majú menej ako 8 metrov (často od 4 do 5 metrov), boli v jednotlivých prípadoch vytýčené trochu menšie priestory, aby sa analogicky zachoval počet fotodokumentácie (na rovine fasád jednotlivých budov). Náhodný výber počas pretestov potvrdil priemernú hodnotu „5 metrov“ (porovn. napr. Horná ul. v Banskej Bystrici s dĺžkou 0,93 km a 186 obchodmi, porovn. I. Schulze, Lauková, Molnárová 2019 (*subm.*)²). Priemerná hodnota uvedená pri podávaní projektu 1.000 zdokumentovaných domových jednotiek v každom meste sa ukazuje ako zmysluplne odhadnutá. Očakávaný počet súborov s údajmi, vyplývajúcimi z dokumentácie týchto veľkých jednotiek (priemerne 4-5 na jednotku), môže vychádzať z toho, že v priebehu projektu sa spracuje okolo 35.000 (+ x)

¹ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_Leitfaden_Manual.pdf

² http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_Plasticity_Elasticity.pdf

súborov dát (čo zodpovedá napr. rozsahu dát štvorročného LL-Projektu ‚Metropolenzeichen‘ Univerzity v Essene). Pre šesť miest, ktoré sa majú skúmať, boli výskumné priestory konkrétne definované vo vykazovanom období 2019³. V roku 2020 sa musia ešte určiť výskumné priestory pre mestá Komárom a Békéscsaba (výskumný priestor mesta Komárom je zmapovaný, výskumný priestor mesta Békéscsaba je stanovený, musí sa ešte raz prekontrolovať). Konkretizovanie výskumných priestorov uskutočnili podľa jednotlivých miest v rôznom období členovia riešiteľského kolektívu nasledovne: Bratislava: Gašová; Komárno: Tóth, Banská Bystrica: Dobřík, Jesenská, Jurčáková, Lauková, Krško, Molnárová, Štefaňáková; Banská Štiavnica: Zemaníková; Erlangen: zodpovedný riešiteľ; Mníchov: zodpovedný riešiteľ s využitím materiálu a pomoci expertky.

1.2.2 Získavanie údajov (pretesty)

Podľa plánu práce v podanom projekte sa plánovalo na prvé tri mesiace množstvo pretestov v dokumentácii jednotlivých jazykových krajín. Získaný materiál sa mal priniesť na nasledujúci workshop a má byť predmetom diskusie. V nasledujúcich troch mesiacoch sa mali realizovať prvé systematické dokumentácie, stanovené na obdobie do 30.6.2020. Kvôli už vyššie spomínanému dovolenkovému obdobiu (od polovice júla do začiatku septembra) sa mohli urobiť pretesty až na pár výnimiek až v septembri. Pretesty vychádzali z pracovnej úlohy, ktorá bola zadaná expertke, aby na základe údajov z výskumného priestoru v Mníchove (ulica Neuhauser Straße) urobila exemplárnu dokumentáciu, ktorá bola potom zahrnutá do „manuálu“ ako vzor pre jednotlivé pretesty. Odborné vedomosti expertky zabezpečili, že pracovné postupy, spojené s pretestami a potom vysvetlené v manuáli, zodpovedajú požiadavkám na kvalitu súčasných empirických a konceptuálnych tradícií v lingvistických výskumoch jazykovej krajiny. Pretesty zahŕňajú predovšetkým fotografickú dokumentáciu jednotlivých sekvencií daného výskumného priestoru: napr. Horná ul. (Lauková, Molnárová, 200 fotografií) a časti Dolnej ulice v Banskej Bystrici (Jesenská, Jurčáková, Krško, Štefaňáková, okolo 1.100 fotodokumentov s detailnými štúdiami (Krško), časti Radničného námestia, Námestia sv. Trojice, ul. Andreja Kmeťa, Kammerhofskej a Dolnej v Banskej Štiavnici (Zemaníková, okolo 400 fotografií), časti výskumného priestoru Komárno (Tóth, 2.000 fotografií), časti výskumného priestoru Mníchov (ulice Neuhauser Straße, Kaufingerstraße, zodpovedný riešiteľ s materiálom expertky, okolo 2000 fotografií), časti výskumného priestoru Erlangen (ulice Hauptstraße, Hugenottenplatz, zodpovedný riešiteľ, okolo 300 fotografií). K fotodokumentom boli urobené poznámky k oblasti výskumu vo forme denníka. V súvislosti s Komárom (Tóth) treba poznamenať, že do tamjších pretestov boli zapojení aj študenti z Katedry slovenského jazyka a literatúry na Pedagogickej fakulte Univerzity J. Selyeho, čo bolo pre študentov tréningom v oblasti lingvistického výskumu jazykovej krajiny.

Na základe údajov z pretestov zostavili členovia riešiteľského kolektívu prezentácie na workshop, ktoré spolu s údajmi v „manuáli“ boli podkladom pre diskusiu (viď nižšie). K prvým testom patria ďalej pracovné činnosti, vzťahujúce sa na prácu v archívoch (viď bod 1.4).

V nadväznosti na workshop sa začala prvá anotačná fáza, ktorú treba chápať ako testovaciu fázu, pretože vychádza z materiálu, získaného počas pretestov. Konkrétne to znamená najprv získavanie a pomenovanie všetkých obrazových dát podľa jednotného vzoru (viď nižšie bod 1.3), predtým ako sa môže začiatkom roka 2020 začať konkrétne anotovanie (viď dole bod 4).

1.3 Workshop

Na základe hore uvedenej skutočnosti, že sa s pretestami vo väčšine prípadov (okrem Mníchova, Erlangenu a Komárna) začalo až po letných prázdninách, musel byť prvý interný workshop členov riešiteľského kolektívu preložený na november, lebo iba tak sa dalo zabezpečiť dostatočné množstvo materiálu z pretestov, aby sa mohol uskutočniť úspešný tréning, zohľadňujúci prvé skúsenosti členov riešiteľského kolektívu v oblasti výskumu. V súlade s údajmi v pláne projektu práce mala plánovanie, organizovanie a realizáciu na starosti expertka Dr. Ilona Schulze. Na prípravu zostavila expertka, vychádzajúc zo svojich skúseností v oblasti výskumu materiál k tréningu (v nemčine a angličtine) a väčší počet cvičných úloh (v nemčine a angličtine) na získavanie a spravovanie údajov a primárny zápis údajov do príslušného súboru v Exceli⁴ (v nemčine),⁵ (v angličtine). V úzkej spolupráci so zodpovedným riešiteľom vyvinula expertka v súvislosti s projektom množstvo tematických návrhov na prvé vedecké publikácie. Na tomto základe si zostavili členovia riešiteľského kolektívu prezentácie, o ktorých sa diskutovalo v rámci workshopu.

Workshop samotný sa uskutočnil v dvoch dňoch (21. a 22.11.2019, celý deň od 8.00 hod. do 18.00 hod. spolu 20 pracovných hodín) na Katedre germanistiky Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (zodpovedný riešiteľ ďakuje vedúcej katedry doc. PhDr. Alene Ďuricovej, PhD. a sekretárke katedry, pani Ivínovej za podporu pri zabezpečení miestnosti a stravovania). Na workshope sa zúčastnili všetci členovia riešiteľského kolektívu, expertka a hosťujúca študentka z Katedry jazykovedy a translitológie Ekonomickej univerzity v Bratislave (viď prezenčná listina⁶). Tak ako bolo plánované, viedla priebežne workshop

³ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_Documentation_Zones.pdf

⁴ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/Workshop_21_22_11_BB_dt.pdf

⁵ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/Workshop_21_22_11_BB_en.pdf

⁶ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_workshop_participants.pdf

expertka Dr. Ilona Schulze a súčasťou workshopu boli aj jednotlivé prezentácie malých tímov, zodpovedných za jednotlivé mestá (prezentácia expertky⁷). Výsledky týchto prác sa pretavili v mimoriadne plodnej, priateľskej a kolegiálnej atmosfére počas workshopu do plánovania posledných pracovných krokov na rok 2019 a plánovania činností v roku 2020. Pritom bolo dôležitým momentom aj to, aby sa našla jednotná nomenklatúra pre fotografické dáta, ktoré by umožňovali georeferenciu budov v zdokumentovaných údajoch. Tento jednotný systém, ktorý predstavuje normu pre denomináciu všetkých obrazových dát, zozbieraných v rámci projektu, vyvinula v spolupráci so zodpovedným riešiteľom expertka. Systém bazíruje v podstate na princípe čísiel domov (orientačných domov), čo má oproti označovaniu podľa geografických koordinátov výhodu mnemotechnicky prístupného postupu.

1.4 Práca v archívoch a rešerše k historickým obrázkom

Ďalším dôležitým bodom počas testovacej fázy bolo zacvičenie sa v rešeršovaní v archívoch. K priblíženiu sa k praktickej stránke tohto aspektu, nepostrádateľného pre projektový zámer, bola expertka poverená predbežnými štúdiami k metódam získavania údajov, ktoré sa uskutočnili v mestskom archíve mesta Mníchov. Išlo o dlhé rozhovory so správcami v archíve a skúšanie metód vyhľadávania v archívoch. Pretože žiadne údaje v archívoch nie sú spracované vo forme, bezprostredne vhodnej pre rešerše týkajúce sa jazykovej krajiny, bolo nevyhnutné vytvorenie príslušnej metodológie získavania údajov. Súčasne evalvovala expertka (bezplatný) program ‚Zettelkasten‘, ktorý umožňuje rozsiahle, multimodálne dokumentovanie archiválií a má slúžiť ako základ pre spravovanie údajov z archívov (porovn. vzorový súbor (PDF-Export)⁸). V rámci pretestov boli vykonané archívne práce v rôznom rozsahu. Jurčáková a Štefaňáková zoskenovali takmer 50 príslušných obrázkov v Múzeu slovenského národného povstania v Banskej Bystrici a archivovali ich pomocou programu ‚Zettelkasten‘. Analógové dáta pochádzajú od Jesenskej a Krška, ktorí si preskúmali materiály a zbierali údaje v Stredoslovenskom múzeu v Banskej Bystrici (spojené s rozhovormi a riaditeľom múzea Mgr. Petrom Račkom, PhD.; 33 fotografií). Údaje z fotoarchívu Slovenského banického múzea v Banskej Štiavnici vyhodnotila v septembri členka riešiteľského kolektívu Zemaníková (pozrela si okolo 1.500 fotografií, 53 fotografií zozbierala; pritom bola s múzeom uzatvorená dohoda o ich využívaní). S. Tóth si pozrel archívny materiál v Štátnom archíve v Komárne a vyseletoval pre projekt relevantné fotografie. V Mníchove pokračujú naďalej archívne práce pre ulice Neuhauser Straße a Kaufingerstraße. Treba zdôrazniť, že vo väčšine prípadov pri doterajších archívnych prácach išlo o formu zbierania údajov (čo aj zodpovedá aspektu ‚pretesty‘). Musí sa ešte uskutočniť systematické evidovanie (pomocou programu na archivovanie ‚Zettelkasten‘) a vyhodnotenie (s výnimkou Mníchova sa tu v prácach ešte pokračuje).

Paralelne s archívnymi prácami preskúmali členovia riešiteľského kolektívu väčšie množstvo knižných publikácií, ktoré sa zaoberajú lokálnymi dejinami mesta atď. a obsahujú v určitom rozsahu historické fotografie budov z daného výskumného priestoru. O Dolnej ulici v Banskej Bystrici jestvujú rozsiahle údaje (práce od Jána Baláža, ktoré pred projektový zámere preskúmal už Dobrík), ktoré sa musia ešte systematicky zaevidovať; aj pre Banskú Štiavnicu sú už k dispozícii príslušné údaje. Ďalšie údaje pochádzajú z internetu (napr. 102 fotografií z Komárna (Tóth), krátke filmové sekvencie k Banskej Bystrici, viac ako 500 historických obrázkov k Bratislave, Mníchovu a Erlangenu), avšak ešte chýba systematické preskúmanie.

1.5 Práca s literatúrou

Dôležitý moment činnosti členov riešiteľského kolektívu vo vykazovanom období predstavovala práca s literatúrou. Doteraz zozbierali okolo 200 titulov o lingvistickom/semiotickom výskume jazykovej krajiny, ktorý spravuje program na spravovanie literatúry ‚Mendeley‘ (<https://www.mendeley.com>) a sústavne sa doplňa. Tu mohli členovia riešiteľského kolektívu vo veľkom rozsahu využiť výsledky rešeršovania expertky. Program ‚Mendeley‘ sa v projekte používa aj na spravovanie iných tematických oblastí, predovšetkým historických, sociálnych, demografických, kultúrnych, politických a ekonomických dimenzií ôsmich výskumných priestorov. Okrem toho sú relevantné práce o stratégii multimodálneho výskumu a o teoretických aspektoch opisu a analýzy ‚semiosfér‘. Pokiaľ je to možné, archivujú sa texty digitálne, aby mohli byť poskytnuté všetkým členom riešiteľského kolektívu prostredníctvom emailu. Ak je to možné, zostavujú sa pri tom krátke obsahové zhrnutia, aby bolo možné tematické a predmetné zoradenie. Vo vykazovanom období zbierali jednotlivé tímy riešiteľského kolektívu literatúru. Významné boli hlavne rešerše v Univerzitetnej knižnici v Bratislave, Viedni a Mníchove (tam aj Štátna knižnica) a v Univerzitetnej knižnici Univerzity Mateja Bela a Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici.

1.6 Ostatné

Pracovnými jazykmi počas prác na projekte sú slovenčina, nemčina a angličtina. V predstihu vzhľadom na publikačnú činnosť atď. na medzinárodnej úrovni (publikácie v zahraničných (karentovaných) časopisoch)

⁷ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/Workshop_I_slides.pdf

⁸ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_Zettelkasten_ex.pdf

sa relevantné pracovné materiály vyhotovujú v angličtine a v niektorých prípadoch sa prekladajú do slovenčiny. To isté platí pre terminológiu týkajúcu sa údajov a metódy anotovania.

Komunikácia medzi členmi riešiteľského kolektívu prebieha buď priamo, napr. formou malých alebo väčších pracovných stretnutí a spolupracou na pracovisku (to platí hlavne pre členov riešiteľského kolektívu na Univerzite Mateja Bela) alebo prostredníctvom emailov. Zodpovedný riešiteľ pravidelne posielal hromadné emaily, aby všetkých členov riešiteľského kolektívu informoval o aktuálnom stave prác a prípadných otázkach, problémoch a nastávajúcich pracovných postupoch a prediskutoval ich s nimi. Komunikácia medzi tromi tímami v Banskej Bystrici, Bratislave a Komárne prebehla analogicky a bez problémov. Týmto spôsobom sa dali navzájom koordinovane realizovať pracovné kroky, naplánované na rok 2019. Kooperácia s expertkou Dr. Ilonou Schulze prebehla mimoriadne plodne a úspešne. Expertka dostala tri pracovné úlohy na základe ponuky, ktorú zostavila, a tieto úlohy splnila presne a s očakávanými výsledkami. Tieto úlohy sa týkali okrem iného tréningu členov riešiteľského kolektívu (rozšiahly manuál pre pretesty a práce v archívoch), vypracovanie vzorových postupov dokumentácie, anotovania a archívnych prác (posledné menované vrátane úvodu do programu ‚Zettelkasten‘), príprava a realizácia workshopu (vrátane zostavenia manuálu na workshop, materiálu na tréning, cvičných úloh a materiálov na realizáciu workshopu). Všetky materiály poskytla expertka k dispozícii v nemčine a angličtine. Expertka fungovala aj ako kontaktná osoba pre členov riešiteľského kolektívu pre špecifické otázky semiotického výskumu jazykovej krajiny.

Zodpovedný riešiteľ mal na starosti vedenie projektu nielen čo sa týka plánovania a organizovania pracovného postupu, ale aj otázok rozpočtu a konceptuálnych prác. Okrem toho bol zodpovedný za vyššie vysvetlený aspekt ‚databázy‘ pre výskum (pretesty) v Erlangene (vrátane prác v archíve). Mal na starosti aj evalváciu a kontrolu kvality pracovných výsledkov členov riešiteľského kolektívu a výsledkov pracovných úloh expertky. Zodpovedný riešiteľ v otázkach rozpočtu úzko kooperoval s referentkou pre projektovú činnosť na Filozofickej fakulte Univerzity Mateja Bela Mgr. Milena Konôpkovou. Rozpočet na sekcie projektu v Bratislave a Komárne bol spravovaný lokálne.

Všetci členovia riešiteľského kolektívu splnili na 100 % pracovné hodiny plánované na projekt. Zloženie riešiteľského kolektívu sa nezmenilo. Zodpovedá údajom v projekte. Iba postdoktorandské miesto vo vykazovanom období (7-12/2019) nebolo obsadené. To súvisí s tým, že vedecké profily možných kandidátiek a kandidátov boli, čo sa týka skúseností s výskumom a výskumnými záujmami iba vo veľmi malom rozsahu kompatibilné s požiadavkami, nevyhnutnými pre semiotický výskum jazykovej krajiny. V roku 2020 sa treba preto pokúsiť proaktívne cielene vyškoliť možnú kandidátku alebo možného kandidáta v základoch výskumu v oblasti semiotického výskumu jazykovej krajiny, vrátane príslušných výskumných metód, metodológie a teoretických základov, aby do riešiteľského kolektívu mohla/mohol byť prijatá/prijatý ako postdoktorandka/ postdoktorand.

2. Rozbor výsledkov riešenia vzhľadom na stanovené ciele

Ako vyplýva z bodu 1, týkali sa práce na projekte v prvých šiestich mesiacoch predovšetkým štyroch dimenzií: (a) otázky manažmentu údajov (databázy), (b) vytýčenie výskumných priestorov (c) pretesty, (d) práce v archívoch a rešerš obrázkov a (e) rešerš literatúry. Ako vyplýva z bodu 1 a vysvetliviek k bodu 2, boli všetky pracovné činnosti na rok 2019 zadefinované v žiadosti o projekt kompletne realizované. Aktuálny stav výskumných prác zodpovedá presne údajom uvedeným v pláne práce v projekte. K bodu (e) ‚rešerš literatúry‘ boli už, ako je uvedené vyššie v bode 1.5, získané relevantné údaje. Čo sa týka ostatných bodov, treba v zásade poznamenať, že projekt je v súčasnosti v začiatkovej fáze a že sa práce v prvých šiestich mesiacoch, ako je vyššie uvedené, týkali predovšetkým oblastí ‚evalvácie databáz‘ a ‚získavania údajov‘. Konkrétne výsledky výskumu v zmysle výsledkov z analýzy nemôžu byť preto ešte k dispozícii. Takéto výsledky z analýzy neboli uvedené v pláne práce projektu pre vykazované obdobie ako cieľová veličina.

2.1 Manažment údajov/databázy

Rozsiahle rešerše, testy a odborné rozhovory, ktoré uskutočnil zodpovedný riešiteľ v súbehu so skúsenosťami expertky s výskumom, týkajúcimi sa problému manažmentu údajov, prebehli na základe kritérií uvedených v bode 1.1. Pre anotovanie a vytvorenie databázy výskumu sú potrebné IT-moduly na verziovanú cloudovú výmenu údajov. Pre zálohovanie a aj štatistické vyhodnotenie údajov je potrebná relačná databáza a s tým spojená databáza obrázkov. Výskumy v prvých šiestich mesiacoch ukázali, že sú potrebné dve fázy zostavovania databázy: V prvej fáze prebehne spravovanie a anotovanie údajov lokálne, to znamená na počítačoch, ktoré majú k dispozícii členovia riešiteľského kolektívu na jednotlivých miestach projektu. Ako program na spravovanie údajov sa najprv použije Excel, pretože predstavuje relatívne jednoduchý výber pre primárne anotovanie. Obrazové dáta sa najprv vložia do Excelu, v ktorom je možný bezprostredný prístup k jednotlivým obrázkom vo fáze anotovania. Založí sa rozsiahly kódovník, ktorého štruktúra a hodnoty sa sukcesívne vytvoria na základe odborných vedomostí expertky v úzkej spolupráci so

zodpovedným riešiteľom. Zodpovedajúc dynamickej štruktúre databázy, ktorá sa má používať, môže sa tento kódovník ľubovoľne rozšíriť v závislosti od predbežných výsledkov analýzy k jednotlivým kategóriám.

Vzhľadom na očakávané množstvo údajov je používanie Excelu samozrejme obmedzené. Okrem toho Excel umožňuje iba v malom rozsahu interaktívnu výmenu údajov spracovateľov. Preto by mala v druhej fáze v zmysle systému správy obsahu CMS (Content-Management-System, napr. Wordpress) prebehnúť verziovaná cloudová výmena údajov. Predpokladom je bezplatné využívanie kapacity serverov a príslušných ponúk prenájmu diskového priestoru a využívanie jestvujúcich softwarov. Ako najjednoduchšie riešenie sa javí využívanie IT-infraštruktúry *Digital Humanities Virtual Laboratory* Univerzity Ludwiga Maximiliana v Mníchove (DHVLab: dhvlab.gwi.uni-muenchen.de): Okrem centrálnej správy užívateľa, ktorá zahŕňa systém práv pre skupinové práce v tzv. laboratóriách a tým umožňuje pre všetky ponúkané moduly jednotný prístup, budú mať všetci členovia riešiteľského k dispozícii technológie relevantné pre projekt vo forme webových modulov s prístupom pre všetkých členov výskumnej skupiny:

- (a) *GitLab*, používanie webu na základe verziovaného softwaru *Git* (<https://about.gitlab.com>), ktorý sa vo fáze anotovania údajov pre koordinovanú výmenu údajov môže používať cez verziované repozitáre a potom fungovať ako databázy obrázkov, prístupné cez web.
- (b) databáza *SQL* na ukladanie a analýzu výskumných údajov; *GitLab* tu môže slúžiť aj na dokumentáciu štruktúry a archivovanie databázy, tým že sa *SQL*-definície a vzory, používané pre generovanie schémy databázy a analýzu údajov, ukladajú verziované.
- (c) modul opierajúci sa o *Wordpress* pre webové publikovanie údajov s priamym napojením na databázu *SQL*, ktorý umožňuje bezprostredné zobrazenie výsledkov analýzy údajov a okrem iného ponúka aj možnosť vloženia georeferenčných údajov do interaktívnej digitálnej mapy.

Import údajov z projektu do týchto CMS-modulov má prebiehať po dokončení lokálnych rudimentárne anotovaných databáz od septembra 2020. Súčasne majú byť členovia riešiteľského kolektívu trénovaní v špeciálnom workshope, ktorý sa bude týkať využívania príslušných technológií. Pretože expertka má už veľké skúsenosti s využívaním CMS, *GitLab* a databázy *SQL*, má byť poverená realizáciou príslušného workshopu (tretí Workshop, jeseň 2020). Pretože využívanie jednotlivých technológií po úvodnom tréningu môže prebehnúť vo väčšom rozsahu aj intuitívne, možno očakávať, že všetci členovia riešiteľského kolektívu budú od konca roka 2020 do tej miery oboznámení s CMS a *GitLab*, príp. databázou *SQL*, že s pripojením do siete a spracovaním údajov členmi riešiteľského kolektívu na cloudovej rovine (ďalšie anotovanie, prvé štatistické vyhodnotenia atď.) sa vytvoria príslušné synergie. Pre využívanie technológií má byť okrem toho zostavený pre členov riešiteľského kolektívu manuál, ktorý zostaví expertka v spolupráci so zodpovedným riešiteľom a osobami zodpovednými za *Digital Humanities Virtual Laboratory*.

Bezplatné využívanie ponuky technológií a kapacity serveru *Digital Humanities Virtual Laboratory* (DHVLab) Univerzity Ludwiga Maximiliana v Mníchove má výhodu, že týmto spôsobom sa dá spracovať bez problémov viac ako 50 GB dát (aj v CMS). Okrem toho prispieva toto využívanie aj k tomu, že APVV-projekt sa dostane aj za hranice Slovenska. To môže vytvoriť základ pre kooperáciu v oblasti *digitálnych humanitných vied*. Oproti komerčným cloudovým serverom má DHVLab aj výhodu, že relevantná technológia je bezprostredne a konfigurovane k dispozícii a nemusí byť implementovaná.

Vzhľadom na skutočnosť, že zodpovedný riešiteľ ako profesor emeritus pracuje na Univerzite Ludwiga Maximiliana v Mníchove, odpadá nutnosť zmluvnej úpravy využívania DHVLab. Je k dispozícii všetkým výskumníčkam a výskumníkom, pracujúcim na univerzite v Mníchove. Ale samozrejme sa možno pokúsiť využívať aj analógovú konfiguráciu cloudového serveru komerčného predajcu alebo univerzitného servera slovenskej univerzity, ak má vyššie popísané technológie a kapacity a je k dispozícii bezplatne.

2.2 Získavanie údajov (výskumný priestor a pretesty)

V priebehu prvých šiestich mesiacov projektu bolo určených celkovo cca. 24 km dokumentačného priestoru (4 km na každý zo 6 výskumných priestorov, [LINK⁹](#)). Ako už bolo uvedené v bode 1.2.1, musia byť po dôkladnej záverečnej prehliadke určené už len ulice v mestách Komárom a Békéscsaba.

Vo všetkých výskumných priestoroch sa uskutočnili prvé rozsiahle testy, ako už bolo popísané v bode 1.3. Prostredníctvom testov a prác v archívoch bol generovaný značný počet súborov dát, porovnaj v nasledujúcej tabuľke, v ktorej sú doteraz zistené údaje zaokrúhlené:

Mesto	Súbor dát z oblasti výskumu	Percento cieľového množstva (n=4500 na mesto)	Súbor dát z archívov	Súbor údajov k ekonomike
Mníchov	2.000	44 %	1.500	400

⁹ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_Documentation_Zones.pdf

Erlangen	500	11 %	100	
Komárno	2.000	44 %	100	
Bratislava	900	20 %		
Banská Bystrica	1.300	28 %	100	
Banská Štiavnica	400	9 %	50	
SPOLU	7.100	20 %	1.850	400

Uvedené čísla sa spravidla vzťahujú na veľké jednotky priečelí budov, ale v odlišnom rozsahu zahŕňajú aj detailné fotky a fotky vývesných štítov/tabúl, ktoré sa nevzťahujú len na jednu budovu. V celkovom súbore bolo v rôznych fázach prieskumu zaznamenaných počas fázy pretestovania približne 20% očakávaného množstva údajov. Z toho je zrejme, že cieľové množstvo (celkovo 35 000 súborov dát) možno bez problémov získať začiatkom tretieho štvrtého roka. Je nevyhnutné však zohľadniť skutočnosť, že súbory dát boli doteraz získané z pretestov a preto v rôznej miere zobrazujú systematicku jednotlivých výskumných priestorov. V súlade s požiadavkami pracovného plánu v projektovej žiadosti by sa všetky nezrovnalosti v špecifickom systematickom získavaní údajov mali uzavrieť do prvých šiestich mesiacov roku 2020.

2.3 Práce v archívoch a rešerše z historických fotografií

Rozsah súborov dát získaných z archívov závisí samozrejme od typu konkrétneho archívu a od dostupného materiálu, ktorý je tam k dispozícii. Mestský archív v Erlangene ponúka zbierku 1 milión obrazových nosičov (ako aj približne 33 000 titulov k histórii mesta), mestský archív v Mníchove obsahuje cca. 500 000 rôznych druhov obrázkov/fotografií mesta. Menšie archívy ako archívy Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici a Štátny archív v Komárne prirodzene poskytujú menšie množstvo dát. Preto sa neočakáva, že údaje z archívov budú dostupné v rovnakom rozsahu pre všetkých osem miest. Približne 1 850 archívnych súborov dát, ktoré sú už k dispozícii, sa v priebehu projektových prác v každom prípade doplní ďalšími materiálmi. To isté platí pre vyhľadávanie v starších publikáciách a iných materiáloch (napr. filmových sekvenciách).

3. Zoznam výstupov a prínosov projektu za posledný rok – uveďte v prílohe – formulár Výstupy a prínosy projektu za rok / obdobie (kópie deklarovateľných výstupov sa neprekladajú, je možné uviesť internetové odkazy na uvedené výstupy)

Keďže práca na projekte sa začala len pred šiestimi mesiacmi, v sledovanom období 2019 bolo možné dosiahnuť výsledky vo forme publikácií, citácií, popularizačných opatrení, záverečných prác atď. iba v obmedzenej miere. Dôležitou súčasťou práce v roku 2019 bolo preto vytvorenie podmienok pre príslušné výsledky, ktoré majú byť predložené v roku 2020 a neskôr. V roku 2019 boli dosiahnuté nasledovné body:

3.1 Publikácie

V roku 2019 bol vedeckému časopisu *Anthropological linguistics* predložený nasledujúci príspevok v zmysle publikácie v zahraničných karentovaných časopisoch:

- Schulze, Ilona, Jana Lauková, Jana, Molnárová, Eva 2019 (subj.). *Plasticity and elasticity of Linguistic Landscapes: Public signage in a post socialist regional centre of Slovakia* ([LINK](#)¹⁰). [12.000 words/slov]

Výsledok recenzného konania tzv. peer reviewing bude známy pravdepodobne v marci 2020 (3/2020).

Členka tímu Zuzana Gašová poskytla stručný popis projektu vo vedeckej práci publikovanej v nerecenzovaných odborných časopisoch a zborníkoch v SR:

- Príprava krátkeho článku do univerzitného časopisu Newsletter (dostupný na: <https://faj.euba.sk/verejnost/newsletter>), názov článku: Fakulta aplikovaných jazykov EUBA participuje na projekte APVV, článok prijatý do redakcie 8.12.2019, vyjde v čísle časopisu 2/2020)

V januári 2020 bude zverejnená správa o projekte na webovej stránke <https://www.ujs.sk/sk/veda-a-vyskum/vyskumne-granty/vyskumne-projekty.html>.

3.2 Verejné prezentácie

Projekt bol verejnosti predstavený v roku 2019 pri troch príležitostiach:

¹⁰ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_Plasticity_Elasticity.pdf

- Jaromír Krško (UMB) predniesol dňa 4.11.2019 60-minútovú prednášku na UMB v Banskej Bystrici na tému „ Jazyk v meste – dokumentovanie multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparatívnej perspektívy“ pred Slovenskou jazykovou asociáciou JÚLŠ SAV v spojení s „Centrom pre jazyk a jazykovú prax“ („Center for Language and Language Practices“) (CLLP) UMB.

- Zuzana Gašová predstavila projekt dňa 7.11.2019 ako „prezentáciu projektovej činnosti v rámci Týždňa vedy na Ekonomickej univerzite v Bratislave“ ([LINK¹¹](#) (Zoznam účastníkov), [LINK¹²](#) (Prednáškové slidy).

- Jana Lauková a Eva Molnárová (UMB) predniesli príspevok na tému „Viacjazyčnosť niektorých názvov obchodov v Banskej Bystrici“ na konferencii "Odborná komunikácia v zjednotenej Európe XVII." v Banskej Bystrici (17.-18. október 2019) ([LINK¹³](#)).

- Zodpovedný riešiteľ (90%) a Zuzana Gašová (10%) predniesli dňa 19.11.2019 na Ekonomickej univerzite v Bratislave, Fakulta aplikovaných jazykov prednášku (90 min.) na tému: „Semiosféra v meste: Teoretická a metodická exkurzia do semiotickej krajiny“ ([LINK¹⁴](#) (zoznam účastníkov), [LINK¹⁵](#) (prednáškové slidy).

3.3 Študentské projekty (Záverečné práce)

Vzhľadom na to, že projekt zatiaľ prebieha iba šesť mesiacov, nebolo možné očakávať, že konkrétne študentské projekty (práce) by vyplynuli z predmetných oblastí projektu. Verejné prezentácie uvedené vyššie v bode 3.2 boli zamerané aj na študentov, aby ich zaujali vo výskumnej oblasti projektu alebo v príbuzných predmetoch. Okrem toho Sándor Tóth (Komárno) a Zuzana Gašová integrovali aspekty projektu do svojich kurzov, čo by tiež mohlo zvýšiť záujem študentov o predmetnú oblasť projektu. Zodpovedný riešiteľ, Z. Gašová a N. Zemaniková už vypracovali tematické návrhy (diplomové práce) pre nadchádzajúce práce, ktoré sú v zozname navrhnutých prác jednotlivých katedier. Tieto zahŕňajú:

- a. Jazyková mnohorakosť verejného priestoru v zvolenom meste
- b. Po stopách nemčiny vo verejnom priestore v zvolenom meste
- c. Jazyková krajina v premenách. Diachronne pohľady na označenia ulíc a námestí
- d. Grade der Fachsprachlichkeit in einer ausgewählten Linguistic Landscape
- e. Das Sprachliche in Graffiti: Eine empirische Studie
- f. Mobile Sprache
- g. Sprachlandschaftsbild von Banská Štiavnica in diachroner Perspektive
- h. Jazyková krajina v priestoroch slovenských a nemeckých univerzít.

Jaromír Krško: vedenie a konzultácia dvoch semestrálnych prác:

Frederika Schallerová: *Toponymický a sociálny priestor mesta ako súčasť jazykovej krajiny (výskumná lokalita Veľký Krtíš)*

Pavol Poprocký: *Jazyková krajina v meste Tornaľa*

- Petra Jesenská: vypísanie témy dizertačnej práce 2020/21 v študijnom odbore filológia, v študijnom programe všeobecná jazykoveda: *Jazyková krajina vo vybranom meste*

4. Upresnenie harmonogramu prác a cieľov na nasledujúci rok

4.1 Pracovný postup pre rok 2020

V prvých šiestich mesiacoch nasledujúceho roka (1 / 2020-6 / 2020) by sa mal uskutočniť konkrétny výskum v teréne: Všetky výskumné priestory by sa mali systematicky využiť s použitím materiálu získaným z pretestov v súlade s požiadavkami návrhu projektu, prvým „manuálom“ a výsledkami z prvého workshopu. Všetky súbory dát sú pomenované podľa nomenklatúry definovanej pre prácu na projekte, usporiadané a vložené do príslušných tabuliek excelu a tam anotované podľa počiatočných špecifikácií projektovej expertky do kódovníka. Ako je uvedené vyššie, predpokladá sa približne 4 500 súborov dát pre výskumnú oblasť. Na tento účel by členovia tímu z UMB mali podporovať projektové sekcie v Bratislave a Komárne. Pri rovnomernom rozložení pracovnej záťaže (s 10 pomenovaniami a zápisom údajov za hodinu) sa pre každé mesto muselo stanoviť 450 pracovných hodín. S tromi členmi tímu na mesto je to približne 150 hodín práce na jedného člena tímu (rozložených počas prvých šiestich mesiacov). Zodpovednosť za jednotlivé výskumné oblasti zodpovedá úlohám z roku 2019. Fáza anotácií by mala podľa návrhu projektu pokračovať aj v druhej polovici roku 2020. Ako základ by sa potom mal použiť komplexný multimodálny kódovník,

¹¹ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_participants_2019_11_7.pdf

¹² http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_Presentation_Gasova_fin.pdf

¹³ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_Talk_Laukova_Molnarova.pdf

¹⁴ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_participants_BA_2019_11_19.pdf

¹⁵ http://schulzewolfgang.de/temp/APVV_18_0115/APVV_18_0115_Talk_EUBA_Schulze_Gasova.pdf

ktorého návrh a vypracovanie má urobiť poverená expertka Dr. Ilona Schulze (časť 1: 1 / 2020-3 / 2020; časť 2: 4 / 2020-6 / 2020). Menovaná expertka má rozsiahle skúsenosti s plánovaním a tvorbou takýchto multimodálnych kódovníkov, čo zaručuje primeranú kvalitu. Prvá časť kódovníka má slúžiť na začiatku druhého, opäť dvojdňového workshopu, ktorý sa uskutoční na UEBA v Bratislave alebo na UMB v Banskej Bystrici koncom marca / začiatkom apríla 2020 (presné miesto a dátum budú stanovené po spoločnej dohode členov tímu). Workshop II „Multimodalita a semiotická krajina“ by mal slúžiť predovšetkým na školenie členov tímu v oblasti multimodálneho anotovania, čím sa v rámci projektovej práce presunie fáza lingvistického krajinného výskumu na semiotický výskum jazykovej krajiny. Výsledky workshopu sa potom premietnu do ďalších anotačných prác, v ktorých by sa multimodálny kódovník mal doplniť súčasne prvými kódmi o architektúre, histórii domov a ulíc, hospodárskom využití (a jeho histórii) atď. Samotný kódovník treba chápať ako dynamickú jednotku, verziu (napríklad na workshope bude k dispozícii kódovník 1.0, nasledovať bude kódovník 2.0 v lete (s rozšírenou oblasťou „multimodality“), koncom jesene kódovník 3.0 2020 (s prvou rozsiahlejšou oblasťou). Účelom kódovníka (v jeho troch verziách), ktorý okrem kódov v zodpovedajúcej komplexnej taxonómii bude obsahovať podrobné poznámky a analýzy vzoriek jednotlivých kódov a ich hodnôt, je slúžiť ako základ a referenčná práca pre ďalšie anotácie v druhej polovici roka 2020. Kódovník sa musí v jednotlivých prípadoch priebežne dopĺňať parametrami pozorovaní, ktoré navrhnu členovia tímu na základe svojich skúseností so zobrazovaním údajov z terénneho výskumu.

Zodpovedný riešiteľ prevezme anotačné práce pre Erlangen a Mníchov, ale tiež určí a otestuje konečný návrh tzv. Content Management Systems (t.j. systému správy obsahu a pridružených databáz). Na uplatňovanie týchto technológií je potrebné vypracovať ďalšie „manuály“, pričom bude v tejto veci opäť oslovená expertka Dr. Ilona Schulze ako aj v prípade potreby ďalšej expertízy DHVLab. Súčasne je potrebné konkretizovať postupy, pomocou ktorých by sa údaje z jednotlivých súborov tabuľky v programe „Excel“, ktoré boli predtým spravované lokálne a slúžili ako náhrada databázy, mali prenášať do spoločného cloudového súboru s spravovaného prostredníctvom CMS (pozri bod 2.1 vyššie). Na workshope III „Databázy a systémy na správu obsahu“, ktorý sa bude konať na jednom z miest projektu koncom jesene (čas a miesto budú upresnené v júni), by mali byť členovia tímu primerane vyškolení tak, aby mohli od roku 2021 s týmito technológiami systematicky pracovať v cloudoch.

Okrem špecifickej práce v oblasti získavania konkrétnych údajov a ich anotovania sa v roku 2020 bude systematicky pokračovať v rešeršovaní literatúry. Týka sa to štúdií o lingvistickom výskume jazykovej krajiny a semiotickom výskume jazykovej krajiny a jeho základoch, ako aj vedeckých reprezentáciách sekundárnych údajov, ako sú napr. údaje o príslušnej histórii mesta, ekonomike mesta, kultúrnej histórii, sociológii mesta a demografii a pri výskume ďalších typov dokumentov, ktoré môžu byť relevantné pre analytickú prácu v projekte (napr. právne texty, adresáre atď.). Zároveň je potrebné zbierať historické obrazové dáta, ktoré môžu poskytnúť informácie o skoršom zložení lingvistického výskumu jazykovej krajiny a semiotického výskumu jazykovej krajiny vo výskumnom priestore. Z. Dobřík (UMB) chce tiež spracovať jeden aspekt sémantickej interpretácie jazykových údajov vo výskumnom priestore, konkrétne v Banskej Štiavnici, a to sústredení sa na lingvistiku miestnych urbanóym. Jeho výsledky budú podrobnejšie zapracované do neskorších analýz týkajúcich sa lingvistického výskumu jazykovej krajiny a semiotického výskumu jazykovej krajiny. V druhej polovici roka bude zodpovedný riešiteľ realizovať analogickú štúdiu o Erlangene, pričom skutočný výskumný priestor musí byť zo systematických dôvodov „historickej urbanonymie“ rozšírený aj o susedné oblasti. Iní členovia tímu budú v druhej polovici roka pracovať na konkrétnych, ale ešte neurčených aspektoch, aby urobili prvé kroky k testovaniu analytických metód a argumentačných línií. Tu popísaný pracovný plán je potrebné zvládnuť samozrejme s určitým stupňom flexibility, ale popísané úlohy sú povinné.

4.2 Plánovanie publikácií, práce na verejnosti a záverečné práce študentov

Vzhľadom na skutočnosť, že projekt doteraz prebiehal iba šesť mesiacov, nemožno mať v roku 2020 ešte príliš veľké očakávania, čo sa týka počtu publikácií týkajúcich sa zozbieraných dát v projekte. Okrem toho možno očakávať návrhy tém publikácií jednotlivých členov tímu až v priebehu roka. Na rok 2020 sa v súčasnosti plánujú tieto činnosti (v zátvorkách sú uvedené čísla projektového plánu na rok 2020):

1.02 Počet publikácií v zahraničných karentovaných časopisoch: 3 (0)

- už vyššie spomenutý príspevok *Plasticity and elasticity of Linguistic Landscapes: Public signage in a post socialist regional centre of Slovakia* (Schulze, Ilona, Lauková, Jana, Molnárová, Eva 2019) má byť publikovaný v roku 2020 v časopise *Anthropological linguistics*,
- v roku 2020 predloží zodpovedný riešiteľ dva časopisecké články v časopisoch Current Content: a) Deň a noc v Erlangene: O variabilite viditeľnosti jazykových krajín (pre časopis *Zeitschrift für Sprachwissenschaft*;
- (b) Semiotics and Semiotic Landscapes (pre *Language in Society*).

1.06 Počet vedeckých prác publikovaných v recenzovaných vedeckých časopisoch v SR: 3 (1)

- Jana Štefaňáková: prezentácia dát k SNP (v časopise FF UMB v Banskej Bystrici *Nová filologická revue*).

- Jana Štefaňáková: Správa o projektovej práci banskobystrickej pracovnej skupiny v zborníku *Od textu k prekladu* (ed. Alena Ďuricová).
- Zdenko Dobřík: Jazyková krajina v premenách. Synchronne a diachronne pohľady na označenia ulíc a námestí v Banskej Štiavnici.

1.07 Počet vedeckých prác publikovaných v recenzovaných vedeckých časopisoch v zahraničí: 1 (1)

- Jaromír Krško: publikovanie štúdie *Odras cudzích jazykov a miestneho nárečia v jazykovej krajine Banskej Bystrice* v časopise *Acta onomastica* (ČR, databáza Scopus, <http://www.ujc.cas.cz/sd/publikace/casopisy/acta-onomastica.html>)
- Jaromír Krško a Petra Jesenská: aktívna účasť na 27th International Congress of Onomastic Sciences (23–28 August 2020, Cracow, Poland) (<https://icos2020.ijp.pan.pl>) s príspevkom *Reflexion of Social and Political Changes in the Linguistic Landscape Demonstrated on the Banská Bystrica Examples*
- publikovanie príspevku v konferenčnom zborníku

1.08 Počet vedeckých prác publikovaných v nerecenzovaných odborných časopisoch a zborníkoch v SR: 2 (2)

Pokiaľ ide o bod 4.1 „Počet účastníkov formálneho alebo neformálneho vzdelávania“ (7), treba poznamenať, že počet poslucháčov na vedecké prezentácie (prednášky) je všeobecne spravidla vyšší ako „sedem“.

4.6 Počet popularizačných aktivít (+ konferencie): 5 (2)

- Sándor Tóth: prezentácia projektu a niekoľko príkladov z Komárna a Békéscsaby na konferencii (12-14 Feb. 2020) v Békéscsabe (publikácia v zborníku).
- Jana Lauková, Eva Molnárová: prezentácia častí projektu v rámci mobility ERASMUS+ v Lotyšsku (Riga), 20.-24. apríl 2020 (Molnárová, Lauková).
- Sándor Tóth: prezentácia častí projektu na ďalších možných konferenciách (napr. Narva, Estónsko), (je očakávaná publikácia)
- Jaromír Krško: prednáška *Vplyv sociálnych a politických zmien na jazykovú krajinu Banskej Bystrice* (prednáška v rámci Slovenskej jazykovej spoločnosti)
- Sándor Tóth: správa a/alebo štúdia v časopise *Eruditio-Educatio* (Komárno)
- Wolfgang Schulze: predstavenie projektu (pre FAU-Magazín alexander)
- Nadežda Zemaníková: prezentácia projektu v *Štiavnických novinách*, príp. aj v iných regionálnych médiách.
- Zdenko Dobřík: Prednáška s diskusiou na tému: Ako sa volali a volajú ulice, námestia a parky v meste, v ktorom bývam a študujem. Podujatie sa uskutoční na niektorej zo stredných škôl.

5.3 Počet elektronických dokumentov, t. j. dokumentov vydaných len vo forme čitateľnej prostredníctvom počítača, internetu a pod.: 1 + x (1)

V roku 2020 sa plánuje vytvorenie projektovej webovej stránky (server Hetzner), ktorá bude okrem iného zahŕňať súbory power pointových prezentácií týkajúcich sa zámerov projektu (od konca roku 2020).

Návrhy na témy týkajúce sa záverečných prác zameraných na predmetnú oblasť projektu sú špecifikované v bode 3.3.